นครธน
NAKORNTHON HOSPITAL

หัวใจขาดเลือดเฉียบพลัน เสี่ยงเสียชีวิตอย่างกะทันหัน

ศูนย์ : ศูนย์หัวใจ
บทความโดยแพทย์ : นพ. สุวาณิช เตรียมชาญชูชัย

หากคุณกำลังทำกิจกรรมประจำวันแล้วเกิดมีอาการเจ็บแน่นหน้าอก เหงื่อออก ใจสั่น ขึ้นมา
นั่นอาจเป็นสัญญาณเตือนของโรคหัวใจขาดเลือดเฉียบพลัน
ที่เกิดจากการอุดตันของหลอดเลือดหัวใจทำให้กล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือดเฉียบพลันรุนแรง
โดยระยะเวลาของการอุดตันที่นานขึ้นจะเพิ่มพื้นที่การตายของกล้ามเนื้อหัวใจ ส่งผลให้มีโอกาสเสียชีวิตอย่างกะทันหันได้

รู้จักหัวใจขาดเลือดเฉียบพลัน

ภาวะหัวใจขาดเลือดเฉียบพลัน เป็นกลุ่มอาการโรคหัวใจขาดเลือดที่เกิดขึ้นเฉียบพลัน ซึ่งร้อยละ 90
มีสาเหตุจากหลอดเลือดโคโรนารีอุดตันจากการแตกของคราบไขมัน ร่วมกับมีลิ่มเลือดอุดตัน ทำให้หลอดเลือดแดงตีบแคบ
เลือดผ่านได้น้อยลง และหากหลอดเลือดตีบจนอุดตัน ส่งผลให้ไม่มีการไหลเวียนของเลือดที่ไปเลี้ยงกล้ามเนื้อหัวใจ
ทำให้เนื้อเยื่อของหัวใจขาดเลือดไปเลี้ยงมีผลทำให้เซลล์ของกล้ามเนื้อหัวใจตาย
หัวใจจะทำงานผิดปกติเนื่องจากกล้ามเนื้อหัวใจส่วนที่ตายไม่สามารถทำงานได้

อาการแสดงของหัวใจขาดเลือดเฉียบพลัน

เจ็บแน่น รู้สึกเหมือนหัวใจถูกบีบ หรือมีแรงดันจำนวนมากที่บริเวณกลางอกหรือที่อกข้างซ้าย โดยอาการอาจจะเกิดขึ้นไม่กี่
แต่จากนั้นก็อาจจะกลับมาเป็นอีก อาจจะมีร้าวไปที่แขนซ้ายหรือร้าวไปที่กราม ร่วมกับมีอาการเหงื่อออก มือเท้าเย็น วิงเวีย
หมดแรง คลื่นไส้อาเจียน หายใจไม่อิ่ม จุกคอหอย จุกใต้ลิ้นปี่ คล้ายโรคกระเพาะ หรือกรดไหลย้อน

บางรายอาจมีอาการหายใจสั้นที่เกิดขึ้นจากความรู้สึกของตนเอง หรืออาจเกิดขึ้นขณะที่รู้สึกเจ็บและแน่นหน้าอก
โดยอาการนี้อาจเกิดขึ้นจากหัวใจขาดเลือดเฉียบพลัน ไอ หรือหายใจมีเสียง มีอาการเหนื่อยมากผิดปกติโดยไม่มีสาเหตุ

ปัจจัยเสี่ยงหัวใจขาดเลือดเฉียบพลัน

ปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้เกิดหลอดเลือดตีบหรืออุดตัน จนนำไปสู่โรคหัวใจขาดเลือดเฉียบพลัน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1. ปัจจัยเสี่ยงที่ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้
    - **เพศชาย** จะมีโอกาสเกิดโรคหลอดเลือดหัวใจได้มากกว่าผู้หญิง แต่ก็สามารถเกิดในผู้หญิงได้ด้วยเช่นกัน
    - **อายุมากขึ้น** จะมีผลทำให้หลอดเลือดเสียความยืดหยุ่นได้เองตามอายุ โดยผู้ที่มีอายุ 45 ปี ขึ้นไปมีโอกาสเสี่ย
    - **ประวัติในครอบครัว** ผู้ที่มีญาติสายตรง (พ่อ แม่ หรือพี่น้อง) เป็นโรคหัวใจ
      จะทำให้มีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคหัวใจขาดเลือดเฉียบพลันมากขึ้น
2. **ปัจจัยเสี่ยงที่เปลี่ยนแปลงได้** พฤติกรรมการใช้ชีวิต
   และการรับประทานอาหารอาจส่งผลให้เกิดความเสี่ยงโรคหัวใจขาดเลือดเฉียบพลันได้มากขึ้น
   แต่ความเสี่ยงก็สามารถลดลงได้หากปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ความเสี่ยงเหล่านี้ ได้แก่ การสูบบุหรี่ ความดันโลหิตสูง
   ภาวะคอเลสเตอรอลสูง ความดันโลหิตสูง การไม่ออกกำลังกาย การกินอาหารที่ไม่ดีต่อสุขภาพ โรคอ้วนหรือภาวะน้ำ
   โรคเบาหวาน รวมไปถึงการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และความเครียดสามารถก่อให้เกิดความเสี่ยงโรคหัวใจ
   เนื่องจากความเครียดสามารถนำมาสู่พฤติกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพได้

การวินิจฉัยโรคหัวใจขาดเลือดเฉียบพลัน

คนใกล้ชิดสามารถสังเกตอาการที่เกิดขึ้นได้เบื้องต้น หากมีอาการแน่น หรือเจ็บหน้าอก และหายใจลำบาก
โดยเฉพาะคนที่มีปัจจัยเสี่ยงโรคหัวใจขาดเลือด ควรรีบไปพบแพทย์ทันที เมื่อมาพบแพทย์การซักประวัติเกี่ยวกับอาการ และ

ที่จำเป็นในการวินิจฉัย และอาจมีการถามถึงประวัติครอบครัวว่ามีใครเป็นโรคหัวใจขาดเลือดเฉียบพลันหรือไม่ จากนั้นแพทย์จะทำการตรวจเพิ่มเติมด้วยวิธีต่างๆ ได้แก่

1. การตรวจคลื่นไฟฟ้าหัวใจ (Electrocardiogram: ECG) เป็นการตรวจความสมบูรณ์ของคลื่นไฟฟ้าที่เกิดขึ้นในกล้ามเ
   อัตราและจังหวะการเต้นของหัวใจว่ามีความผิดปกติหรือไม่
2. การตรวจเลือด หากตรวจพบว่ามีโปรตีนเจือปนในเลือดมากเท่าใด ก็บ่งบอกว่าเป็นโรคหัวใจขาดเลือดเฉียบพลันได้
3. การตรวจหัวใจด้วยเครื่องเสียงสะท้อนความถี่สูง (Echocardiogram)
   แพทย์จะใช้อุปกรณ์ที่คล้ายเครื่องอัลตราซาวด์ตรวจบริเวณหน้าอก และใช้เสียงสะท้อนความถี่สูงเพื่อจำลองภาพ ขน
   และการทำงานของหัวใจ
4. การตรวจสมรรถภาพหัวใจขณะออกกำลังกาย (Exercise Stress Test: EST)
   ใช้ในการตรวจหาความผิดปกติของระบบหัวใจและหลอดเลือด ที่ตรวจไม่พบในขณะที่ร่างกายหยุดพัก
   หรือไม่ได้ออกกำลังกายอย่างหนัก
5. การใส่สายสวนหลอดเลือดหัวใจ (Coronary Angiography) ด้วยการฉีดสารทึบสีเข้าไปในหลอดเลือดหัวใจ
   เอกซเรย์ดูว่ามีส่วนใดของหลอดเลือดอุดตันหรือตีบบางหรือไม่

การรักษาโรคหัวใจขาดเลือดเฉียบพลัน

การรักษาโรคหัวใจขาดเลือดเฉียบพลัน สามารถรักษาได้ด้วยวิธีต่างๆ อาทิ

1. การรักษาด้วยการใช้ยา ซึ่งขึ้นอยู่กับระยะและความรุนแรง ได้แก่ การให้ยาสลายลิ่มเลือด เพื่อละลายลิ่มเลือดที่ปิดกั้
   ทั้งนี้หากผู้ป่วยได้รับยาชนิดนี้ภายในระยะเวลาไม่นานตั้งแต่เริ่มเกิดอาการ การให้ยาต้านเกล็ดเลือด
   ที่ใช้ในการป้องกันการเกิดลิ่มเลือด และป้องกันไม่ให้ ลิ่มใหญ่ขึ้นกว่าเดิม และยาเพื่อช่วยลดอาการเจ็บหน้าอก
   ลดการทำงานของหัวใจ ช่วยให้การทำงานของหัวใจดีขึ้น
2. การขยายหลอดเลือดหัวใจด้วยบอลลูน จะช่วยดันไขมันที่อุดตันหลอดเลือดอยู่ให้ไปชิดผนังหลอดเลือด
   ทำให้เลือดสามารถไหลผ่านจุดที่เคยตีบได้สะดวกขึ้น
3. การผ่าตัดบายพาสหัวใจ เป็นการผ่าตัดเส้นเลือดที่เลี้ยงหัวใจ เพื่อทำทางเบี่ยงให้หลอดเลือดบริเวณที่มีการตีบหรือตัน
   ทำให้เลือดสามารถไหลผ่านได้ ส่งผลทำให้ออกซิเจนไปเลี้ยงกล้ามเนื้อหัวใจได้มากขึ้น

หากคนใกล้ชิด หรือคุณมีอาการดังกล่าวอย่านิ่งนอนใจ มาพบแพทย์เพื่อตรวจสุขภาพหัวใจ หรือตรวจสุขภาพเป็นประจำทุก
ทั้งนี้สิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ห่างไกลจากโรคหัวใจขาดเลือดเฉียบพลันได้ดีที่สุดก็คือการดูแลรักษาระบบหัวใจและหลอดเลือด
ทั้งลดการสูบบุหรี่ ควบคุมน้ำหนัก ควบคุมความดันโลหิต ออกกำลังกาย ก็จะช่วยให้ลดความเสี่ยงโรคหัวใจและหลอดเลือด